

Bài 25

CÁC PHƯƠNG PHÁP NHÂN GIỐNG VẬT NUÔI VÀ THỦY SẢN (1 tiết)

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

Sau bài này, GV cần phải làm cho HS :

- Hiểu được thế nào là nhân giống thuần chủng, mục đích của nhân giống thuần chủng.
- Hiểu được khái niệm, mục đích của lai giống và biết được một số phương pháp lai thường sử dụng trong chăn nuôi và thủy sản.
- Hình thành tư duy có định hướng về sử dụng các biện pháp nhân giống phục vụ mục đích cụ thể để phát triển giống vật nuôi.

II – CHUẨN BỊ BÀI GIẢNG

1. Chuẩn bị nội dung : Nghiên cứu SGK.

2. Chuẩn bị đồ dùng dạy học

Vẽ to các hình 25.2, 25.3, 25.4, 25.5 trong SGK.

3. Tài liệu tham khảo

Tham khảo Giáo trình Giống vật nuôi, TS. Văn Lệ Hằng, 2006, NXB Giáo dục, Hà Nội của trường Đại học Sư phạm.

III – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Phân bố bài giảng

Bài gồm 2 phần :

I. Nhân giống thuần chủng.

II. Lai giống.

Trong đó phần II là trọng tâm.

2. Các hoạt động dạy học

2.1. Hoạt động 1 : Giới thiệu phương pháp nhân giống thuần chủng

Phương pháp nhân giống thuần chủng HS đã được học trong chương trình Công nghệ 7. GV yêu cầu HS nhớ lại và đọc SGK, sau đó phát biểu lại nội dung khái niệm, nêu mục đích và lấy ví dụ về phương pháp nhân giống thuần chủng.

GV có thể nêu câu hỏi để HS suy nghĩ : Nhân giống thuần chủng được ứng dụng trong trường hợp nào ? HS trả lời, GV gợi ý, bổ sung để HS giới thiệu được các trường hợp cần nhân giống thuần chủng sau :

- Phục hồi và duy trì các giống vật nuôi có nguy cơ tuyệt chủng.
- Phát triển về số lượng đối với các giống nhập nội.
- Phát triển về số lượng và củng cố các đặc tính mong muốn của các giống mới gây thành.

2.2. Hoạt động 2 : Tìm hiểu phương pháp nhân giống tạp giao

– Tìm hiểu khái niệm và mục đích của phương pháp nhân giống tạp giao :

GV cho HS nghiên cứu SGK và trả lời câu hỏi :

Nhân giống tạp giao là gì ? Nhân giống tạp giao có gì khác so với nhân giống thuần chủng ? Nhân giống tạp giao nhằm mục đích gì ? Mục đích của nhân giống tạp giao có gì khác với mục đích nhân giống thuần chủng ?

– Giới thiệu một số phương pháp nhân giống tạp giao :

- + GV cho HS quan sát hình 25.2 và 25.3 SGK. Giải thích sơ đồ và lưu ý đặc điểm của lai kinh tế là : tất cả con lai đều được nuôi để lấy sản phẩm, không dùng làm giống.

Qua quan sát sơ đồ, GV yêu cầu HS trình bày khái niệm lai kinh tế. Sau đó HS đọc SGK để bổ sung, củng cố cho đúng và đầy đủ.

GV cho HS quan sát công thức lai ở hình 25.4 SGK và yêu cầu HS lấy thêm ví dụ về các công thức lai kinh tế mà các em biết ở địa phương. Cũng có thể gợi ý các em sử dụng hiểu biết về các giống vật nuôi đã học ở các bài trước để nêu ra những công thức lai kinh tế cụ thể mà qua đó có thể kết hợp được những đặc tính tốt của các giống vật nuôi khác nhau.

- + GV giới thiệu phương pháp lai gây thành (lai tổ hợp). Trong phần này chỉ cần làm cho HS hiểu được đây là phương pháp lai nhằm tạo ra giống mới (điểm khác so với lai kinh tế). Phương pháp này rất linh động, không có một công thức cố định. Mục đích là phát hiện ra những tổ hợp gen mới, kết hợp được những đặc tính tốt của nhiều giống khác nhau. Khi đã đạt yêu cầu thì cho tự giao để cố định các tính trạng và nhân lên thành giống mới.
- + GV hướng dẫn HS quan sát hình 25.5 SGK, nêu đặc điểm của từng giống cá trong công thức lai và giải thích các ưu điểm ở mỗi đời lai được thừa hưởng của thế hệ trước. Khi đã có thế hệ mang đủ các đặc điểm như ý muốn, cho nhân giống thuần chủng qua nhiều thế hệ để tạo thành giống mới.

Qua ví dụ trên, GV cho HS rút ra ưu điểm của phương pháp lai gây thành.

2.3. Hoạt động 3 : Tổng kết, đánh giá bài học

GV hệ thống lại bài học và yêu cầu HS trả lời câu hỏi cuối bài để củng cố, kiểm tra nhận thức của HS.